

**НА ПОШАНУ КАНДИДАТА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК
ГАЛИНИ ПЕТРІВНИ ГЕРАСИМОВОЇ
(до 80-річчя від дня народження)**

ГЕРАСИМОВА ГАЛИНА ПЕТРІВНА
кандидат філологічних наук (1991 р.), літературознавець,
культуролог, перекладач, бібліограф

Галина Петрівна Герасимова народилася 16 вересня 1935 р. на станції Биково Раменського району Московської області. Її батько — Петро Юхимович Герасимов по закінченні Ленінградського авіаційного інституту працював головним інженером Московського управління сільсько-господарської авіації, написав кандидатську дисертацію про винищення малярійних комарів з допомогою авіації під керівництвом академіка АН СРСР Є.М. Павловського. Мати — Антоніна Федорівна Генералова, працювала секретарем-друкаркою, вела домашнє господарство. За її бажанням сім'я переїхала до Києва (до її матері), де батько обійняв відповідальну посаду в Народному комісаріаті охорони здоров'я України, але згодом через відсутність власної квартири дав згоду на посаду завідуючого Чернігівською малярійною станцією. З початком німецько-радянської війни він добровольцем (хоч мав республіканську броню) пішов на фронт, де і загинув. Останній лист від нього прийшов з Прибалтики. Під час нацистської окупації мати не працювала через хворі легені, а по війні її через неблагонадійність не приймали на роботу за спеціальністю в жодну київську установу (в будинок у Чернігові, де мешкала родина, вцілила бомба), тому вона була змушена працювати на будівництві на підсобних роботах.

Галина Петрівна навчалася спочатку в 135-й, а з 8 класу — в 98-й середній школі Києва з українською мовою викладання, яку закінчила 1952 р. із срібною медаллю. Того ж року вступила на романо-германське відділення філологічного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (англо-іспанська група) і 1957 р. отримала диплом педагога; один рік викладала англійську мову в Павлівській семирічній школі Вінницької області. Через відсутність у Києві вакансій за спеціальністю стала бібліотекарем в Центральній науковій бібліотеці Академії наук УРСР, спочатку в газетному відділі, а згодом — у відділі вітчизняного комплектування. В 1960–1963 рр. була завідуючою технічною бібліотекою «Укрголовмісцевпрому» (конструкторському бюро), в 1965–1967 — бібліотекарем в Інституті історії партії при ЦК Компартії

України, з січня 1968 — бібліотекар, старший бібліограф і завідуючою відділом наукової та іноземної літератури Київського інституту народного господарства.

З 1973 р. Галина Петрівна зацікавилася угорською літературою і почала працювати над дисертацією «Історія Росії в зображенні Мора Йокаї: достовірність і фантазія». З листопада 1980 р. по жовтень 1988 р. перебувала на посаді завідуючої наукової бібліотеки Інституту ботаніки АН УРСР, а потім була переведена до Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка АН УРСР у зв'язку з проходженням за конкурсом на посаду наукового співробітника відділу європейських соціалістичних країн. У квітні 1991 р. як член робочої групи по створенню академічного п'яти томника «Історія української культури» була переведена до відділу історії культури українського народу Інституту історії України, де займалася улюбленою біографістикою.

Галина Петрівна Герасимова — автор понад 350 статей-персоналій до «Малого словника історії України» (К., 1997), «Української літературної енциклопедії», Шевченківської енциклопедії, «Енциклопедії сучасної України», «Енциклопедії історії України» (т. 1–10, К., 2003–2013), до збірників «Українські історики ХХ ст.» (вип. 1–3, К., 1998–2010), а також перекладу роману Ласло Дюрко «Тінь смерті» (Советская милиция. — М., 1991. — № 8–9). Вона також є авторкою бібліографічних покажчиків до колективних праць Інституту літератури АН УРСР та Інституту історії України НАН України. Володіє англійською, іспанською, польською, угорською мовами. Свого часу (1982 р.) закінчила річні курси підвищення кваліфікації інформаційних працівників Держкомітету СРСР з науки і техніки за спеціальністю «довідково-інформаційне забезпечення». Нагороджена 2 медалями: «В пам'ять 1500-ліття Києва» (1983 р.) і «Ветеран праці» (1986 р.). В жовтні 2003 р. вийшла на пенсію за власним бажанням. Однак продовжує невтомлено працювати, поповнювати свою велику картотеку «Відомі і невідомі постаті світової історії», користуватися якою запрошує всіх бажаючих. Галина Петрівна завершує працю над монографією про Ганну Львівну Берло.

Твори: Россия и Украина в изображении Мора Йокаи: достоверность и фантазия: науч. моногр. — Ужгород: Изд-во В. Падяка, 2009. — 264 с.; Egy fordítás története [Історія одного перекладу] // Kárpáti Kalendárium'75. — Uzchorod, 1974. — 32–33 old. (угор. мовою); Мор Йокаї // Всесвіт. — 1975. — № 12; Benyovszky Móric mint irodaemi hős [Моріц Беньовський як літературний герой] // Kárpáti Kalendárium'85. — Uzchorod, 1984; О.С. Пушкін і Мор Йокаї // Слов'янське літературознавство і фольклористика. — Вип. 14. — К., 1984; Актуальні проблеми української культури // Слово і час. — 1993. — № 3; Образ гетьмана І. Мазепи в світовій музиці //

Художня культура: проблеми, перспективи. — К., 1995; Образ гетьмана Мазепи в європейських літературах XVII–XVIII ст. // Духовне відродження слов'ян у контексті європейської та світової культури: XX Всеукраїнська славістична конференція. — Чернівці, 1996; Педагогічна діяльність Ганни Берло (1859–1942) // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика. Збірник статей. — Вип. 4. — К., 2001. — С. 53–84; Українське наукове товариство і меценатство // Там само. — Вип. 5. — К., 2001. — С. 45–57; Ганна Берло і київські науковці кінця XIX — початку XX ст. // Там само. — Вип. 6. — К., 2002. — С. 31–48; «Подальша доля невідома...»: до біографії П. Понятенка // Там само. — Вип. 7. — К., 2004. — С. 137–149; Доленосна зустріч [з І.П. Мегелю] // Наукові читання Інституту журналістики. — Вип. 7: Присвячено 60-літтю від дня народження І.П. Мегели / За ред. В.В. Різука. — К., 2006; Мор Йокаї и Украина // Науковий вісник Ужгородського університету / Серія «Історія». — Вип. 1 (32). — Ужгород, 2014.

Бібліографія: Угорська література в Україні // Українська література в загальнослав'янському і світовому літературному контексті. — Т. 4. — К.: Наукова думка, 1991. — С. 301–853 (у співавт. з І.П. Мегелю); Українська література в Угорщині // Там само. — Т. 5. — К.: Наукова думка, 1997. — С. 351–450 (у співавт. з І.П. Мегелю); Джерела і література // Політичний терор і тероризм в Україні XIX–XX ст.: Історичні нариси / Інститут історії України НАН України. — К., 2002. — С. 878–921; Бібліографія // Україна і Росія в історичній ретроспективі: В 3 т. — Т. 3. — К., 2004. — С. 274–325; Бібліографія // Історія українського селянства: Нариси в 2 тт. — К., 2006. — С. 621–650; Бібліографія // Економічна історія України: історико-економічне дослідження в 2 тт. — Т. 2. — К., 2011. — С. 567–602.

Література: Библиографический указатель (хунгарологи Армении, Грузии, России, Украины, Эстонии) / Под ред. П.Н. Лизанца. — Ужгород, 1997. — С. 19: портр.; Корнієвська О. // Вчені Інституту історії України: біобібліографічний довідник. — К., 1998. — С. 54–55 (Серія: «Українські історики». — Вип. 1); Інститут історії України НАН України. 1936–2006 / Відп. ред. В.А. Смолій. — К., 2006. — С. 511; *Олашин Микола*. Галина Петрівна Герасимова. 80-річчя від дня народження вченого — літературознавця, культуролога, бібліографа, перекладача (нар. 1935 р.) // Календар краєзнавчих пам'ятних дат на 2015 рік. — Ужгород: Вид-во В. Падяка, 2014. — С. 198–205.

Наталія Васильєва